

Forøget risiko for leversygdom blandt personer smittet med Hepatitis B-virus i Grønland – men ikke i så høj grad som i andre befolkninger

På verdensplan er mere end 350 millioner mennesker kronisk smittede med leverbetændelsesvirus type B (Hepatitis B virus infektion, HBV). Mere end 1 milliard er immune, dvs. er blevet smittet, men har bekæmpet infektionen. HBV er årsag til udbredt sygelighed, primært i form af akut og kronisk leverbetændelse (hepatitis). I U-landene er HBV den primære årsag til skrumpelever og leverkræft. Virus findes i levercellerne, hvor det konstant deler sig, og den kronisk smittede kan derfor smitte andre. Undersøgelser i Grønland har vist at mellem 5-10 % af befolkningen er kronisk smittet med HBV. Opgørelser tyder på, at leverkræft og skrumpelever i Grønland forekommer i lavere grad end forventet, til trods for den høje forekomst af kronisk smittede. Det har været en af årsagerne til, at børnevaccinationsprogrammet, modsat andre lande med høj HBV forekomst, indtil 2010 ikke har inkluderet HBV. Kun børn født af kronisk HBV-smittede mødre, er indtil nu blevet vaccineret. Men et omfattende udbrud af hepatitis B og hepatitis D blandt børn i bygden Itilleq på Grønlands vestkyst i 2006 samt en undersøgelse, der tydede på, at det eksisterende vaccinationsprogram ikke fungerede godt, var medvirkende årsager til at man indførte HBV i børnevaccinationsprogrammet i september 2010.

I en stor befolkningsundersøgelse af knap 9000 grønlandere bosiddende i Grønland undersøgte vi sammenhængen mellem den høje forekomst af HBV og den tilsyneladende lave forekomst af senfølger. Vi undersøgte blodprøver for hepatitis B smitte fra personer, som deltog i 2 befolkningsundersøgelser i hhv. 1987 og 1998 og bestemte, om personerne var smittet med HBV på det tidspunkt. Vi fulgte patienterne i landsdækkende sundhedsregistre indtil 2010 og sammenlignede forekomsten af sygdom og død blandt de kronisk smittede, immune og HBV-negative personer (aldrig smittede).

Vi fandt at kronisk smittede havde 5,7 gange så høj risiko for kronisk leversygdom og 8,7 gange så høj risiko for leverkræft som HBV-negative personer. Ligeledes fandt vi, at kronisk smittede havde 1,5 gange højere risiko for død i det hele taget end HBV-negative. Derimod var antallet af nye tilfælde af skrumpelever og leverkræft blandt de kronisk smittede i Grønland **lav** sammenlignet med kronisk smittede i andre populationer.

Det kan skyldes at de undergrupper af virusset (genotyper, B6 og D), som findes i Grønland, måske er mindre ondartede end de dominerende genotyper i Asien og Afrika. Det kan også være, at det skyldes alderen ved smitte. Man ved, at jo tidligere man smittes, desto højere risiko for senfølger. I Asien smittes de fleste omkring fødslen, hvorimod det dominerende smitetidspunkt i Grønland er i teenageårene og tidlige voksenalder. En tredje forklaring kunne være, at immunreaktionen ved HBV infektion er anderledes hos grønlandere. Men disse teser er uprøvede og må udforskes nærmere.

Således tyder vores undersøgelse på, at der er en øget risiko for leversygdom blandt kronisk smittede i forhold til ikke smittede i Grønland. Men sammenlignet med andre befolkninger synes kronisk hepatitis B smitte at have et mere godartet forløb i Grønland.

Af: Malene Landbo Børresen. Statens Serum Institut. E-mail: mlb@ssi.dk

Kilde: Børresen ML, Koch A, Biggar RJ, Andersson M, Wohlfahrt J, Ladefoged K et al. Hepatocellular carcinoma and other liver disease among greenlanders chronically infected with hepatitis B virus: a population-based study. J Natl Cancer Inst 2011; 103(22): 1676-1685.